

V Ostravě se daří jednoaktovkám

► DIVADELNÍ RECENZE

Ladislav Vrchovský | Ostrava

Dvě jednoaktové hry polského dramatika Helmuta Kajzara (1941–1982) *Chlív* a *Paternoster* uvedla v české premiéře v překladu Ladislava Slívy a v režii Januse Klimszy ostravská Komorní scéna Aréna. A jde o další silný divadelní zážitek, který tato scéna v posledních měsících nabídl.

Chlív vypráví o době stalinové biologie a absurdnosti komunistických zemědělských experimentů. Scéna s krávou, která mluví a vzpomíná na život v Dánsku, doslova nadchla publikum. *Dobytče* popisuje své poslání posloužit zrodu nového komunistického plemene, projev je zaznamenán vyšetřovatelem tajné policie na magnetofon a dále přehráván tímto soudruhem místnímu faráři s otázkou,

zdali nejde o zázrak. Autorka scény a kostýmů Marta Rozskopfová se rozhodla pro realistickou dobytčí figuru v životní velikosti, která díky výtvarnému řešení scény

> Helmut Kajzar: *Chlív / Paternoster*

Komorní scéna Aréna

Režie: Janus Klimsz

Hrají: Albert Čuba, Pavel Cisořský, Josef Kaluža

Premiéra: 17. března

Hodnocení: 90%

i hlasovému projevu je jako živá.

Ve hře *Paternoster* se Kajzar dotýká historie Těšínského Slezska, rodinných tradic i úlohy církve v životě Polá-

ků. Činí tak s ironií a sarkasmem, které režisér Klimsza svým režijním pojetím ještě umocňuje. Scénu, jíž dominuje krmení vepřů, a místní farář (Pavel Cisořský) si zároveň u oltáře pochutnává na zbytcích „krmiva“, aby následně hřímal a vyhlášoval boj s ďáblem, Klimsza naopak zakončuje symbolickým tancem, ve kterém s ďáblem tančí syn, symbol nastupující generace.

Herecké výkony všech účinkujících, z nichž každý představuje více postav, snesou ta nejpřísnější měřítko. Přesto mezi všemi lze vyzdvihnout Josefa Kalužu jako inseminátora profesora Ryjkovského a Alberta Čubu v roli Herce. Emocionální působení jednotlivých jevištních obrazů ještě zesiluje hudba vybraná Vladislavem Georgievem.

Autor je spolupracovníkem redakce

Helmut Kajzar: Chlív / Páternoster

Režie Janusz Klimesza, Komorní scéna Aréna Ostrava

Polský dramatik Kajzar (1941–1982) u nás není příliš frekventovaným autorem, ostravská Aréna navazuje na úspěšnou spolupráci s režisérem Klimeszou inscenací dvou jeho aktovek. *Chlív* je ab-

surdní groteska z padesátých let. Na ves padá tíživá atmosféra nového režimu, jenomže pokusy jak vychovat prostřednictvím přesných metod socialistické vědy špičkové dojnice narušují diver-

zanti, dokonce se mluví o zázraku. Tak se i předseda – vědecký ateista – musí poradit s farářem... To *Páternoster* je teprve pořádná jízda. V bizarní nadsázce se odehrává snad snové pokračování předchozího příběhu, snad moderní variace na mýtus o drtícím otci a návratu ztraceného syna. Vše je postaveno na neokázalém, fascinujícím hereckém výkonu Vladislava Georgieva, který učiní oblouk od stíhaného statkáře a filozofujícího zemědělce přes diktátorského otce a triumfujícího ministra až po neméně okázalý pád. Vynikající je také Pavel CISOVSKÝ ve dvou rolích farářů; potěší i čerstvá držitelka Thálie pro talent roku Tereza Dočkalová.

Vojtěch Varyš ■



TYDEN, č. 14, 2. 4. 2012, s. 79